

De ark terug in Israël

Thema: Richters
1 Samuël 6-7: 1

a. Een plan voor de teruggave (1 Sam. 6: 1-9)

UITLEG VAN DE TEKST

De ark (vers 1) is inmiddels zeven maanden op Filistijns grondgebied. De Filistijnen raadplegen (vers 2) hun priesters en waarzeggers. Ze willen advies over de vraag hoe ze de ark van de HEERE terug kunnen sturen zonder opnieuw de toorn van de HEERE op te wekken. Het advies is om de ark niet leeg terug te sturen. Er moet een geschenk bijgevoegd worden dat dient als een schuldoffer. Je kunt ook zeggen: een geschenk ter compensatie voor geleden verlies. Dan is er genezing. Dan zullen ze ook ontdekken waarom de hand van de HEERE niet van hen afweek. De vraag is (vers 4) welk schuldoffer dat dan moet zijn. De priesters en waarzeggers raden hen aan een geschenk te geven wat een relatie heeft met de plagen die er waren. Ze moeten vijf gouden spenen en vijf gouden muizen geven. Het getal is naar het aantal vorsten (vers 4) en naar het aantal steden (vers 17). Maak afbeeldingen van de spenen en de muizen, zo luidt de opdracht. Geef eer aan de God van Israël. In die weg zal Hij misschien Zijn hand van u wegnemen en van uw goden (vers 5). In de woorden hoor je de erkenning dat de God van Israël ver boven de eigen goden staat. De Filistijnen kennen ook de geschiedenis (vers 6). Waarom zouden ze koppig zijn, zoals de Farao van Egypte dat was? Uiteindelijk heeft die toch de Israëlieten moeten laten gaan, nadat de HEERE wonderlijk met ze had gehandeld. Ze moeten (vers 7) een nieuwe wagen nemen en twee zogende koeien, die nog niet eerder een juk hebben gedragen en die voor de wagen spannen. De kalveren moeten worden weggehaald bij de

koeien. De ark moet op de wagen worden gelegd. Dat is formeel in de wet van Mozes verboden. Het wordt de Filistijnen hier niet aangerekend, zoals later wel als David de ark naar Jeruzalem laat halen (2 Sam. 6 en 1 Kron. 13). Naast de ark moet een koffertje met de geschenken worden neergelegd. Dan moeten ze de wagen wegzenden. Niemand moet de wagen sturen of de koeien menen (vers 9). Als de wagen dan de weg opgaat naar Beth-Semes, kunnen de vorsten weten dat de God van Israël dit kwaad over hen gebracht heeft. Als de koeien gaan dwalen, kunnen de vorsten weten dat het niet de hand van de Heere was. Dan zijn ze geraakt door het toeval.

TER OVERWEGING

De Filistijnen handelen verstandig. We kunnen leren van de voorzichtigheid van de vorsten. Natuurlijk zijn het geen goede priesters en waarzeggers. Toch zijn het de mensen die wel iets kunnen zeggen over de God van Israël. Het is goed dat ze informatie inwinnen.

De priesters en waarzeggers begrijpen dat er sprake is van schuld. De ark van de God van Israël had niet meegenomen mogen worden. Dat is niet allereerst een schuld tegenover het volk Israël, maar tegenover hun God. Deze God moet vergelding ontvangen. Wat we ook van de Filistijnen vinden, dit zien ze goed. Met de kinderen kunnen we spreken over het recht van de Heere op vergelding voor dat waarin we Hem tekort doen.

Hier hebben vijf vorsten en vijf steden gezondigd. Het getal vijf komt dan ook terug in het geschenk. De priesters en waarzeggers voelen aan dat er ech-

te genoegdoening moet plaatsvinden, anders zal de straf niet worden opgeheven. Ook dit is een goed onderwerp om te bespreken. Zware zonden kunnen niet worden 'afgekocht' met kleine dingen. We weten uit de Bijbel dat uiteindelijk alleen het bloed van de Heere Jezus genoegdoening geeft voor de zonden. Dat is een 'zwaar' Offer.

De priesters en waarzeggers geven ook het advies om de ark en de geschenken in de hand van God te geven. Deze koeien hebben nooit een juk gedragen en zullen dus niet automatisch naar een bepaalde plaats gaan. Dat kun je verwachten van ossen, die vaker voor een kar hebben gelopen. Als deze koeien 'vanzelf' naar de goede plaats gaan, dan is zeker dat God ze leidt. Dan is zeker dat de plagen ook van God kwamen.

Helaas is er niemand die bedenkt dat ze zelf ook beter deze God kunnen gaan dienen. Daar kunnen we over spreken met de kinderen. Als de Heere zo duidelijk aanwezig is, moeten we dan niet onze knieën buigen? Helaas zijn er veel mensen net als de Filistijnen. Ze weten dat God er is, maar Hij mag uit hun leven vertrekken, zoals de ark uit het leven van de Filistijnen.

b. Met vreugde ontvangen (1 Sam. 6: 10-18)

UITLEG VAN DE TEKST

De vorsten geven gehoor aan het advies (vers 10). Ze volgen de instructies die ze hebben gekregen nauwkeurig op (vers 10 en 11). Dan laten ze de koeien en de kar gaan. Het wonder geschiedt. De koeien gaan de weg naar Beth-Semes op. Ze gaan niet naar links of naar rechts. Ze loeien wel, waarschijnlijk vanwege het gemis van de kalveren, maar ze stoppen niet. De vorsten van de Filistijnen volgen de kar. Ze willen weten of de ark inderdaad terugkeert. Daarnaast zullen ze beducht zijn geweest voor verstoringen met de ark. Ze vrezen de wraak van de HEERE. De ark komt bij Beth-Semes (vers 13), juist als de tarweoogst wordt binnengehaald. Als ze de ark op de wagen zien, zijn ze bijzonder verblijd. We lezen niet dat Israël pogingen heeft gedaan om de ark terug te krijgen. Ze hadden ook geen leider op dit moment. Wel is er nu grote vreugde. De ark stopt op de akker van Jozua (vers 14). Op deze akker ligt een grote steen. Die gebruiken ze nu als altaar. Het hout van de nieuwe wagen wordt gekloofd en de koeien worden geofferd als brandoffer. Ze handelen goed (vers 15) door eerst de Levieten te roepen. Zij alleen mogen de ark dragen. De Levieten halen de ark van de wagen af en zetten die op de grote steen. Ook het kofertje met de geschenken wordt er afgehaald. De

HEERE wordt die dag gedankt met slacht- en brandoffers. Ook de inwoners van Beth-Semes begrijpen, evenals de Filistijnen, dat dit geen toeval is. De hand van de HEERE heeft gezorgd dat de ark terugkeert waar deze hoort. De vorsten van de Filistijnen (vers 16) zijn gerustgesteld. Ze zien dat de ark veilig is teruggekeerd in Israël. Ze keren terug naar Ekron. Voor elke stad (vers 17) hebben de Filistijnen een gouden speen en een gouden muis gegeven. Voor Asdod, Gaza, Askelon, voor Gath en Ekron. De grote steen op de akker van Jozua heet Abel. De schrijver nodigt haast de lezer uit om te gaan kijken. De steen ligt er nog.

TER OVERWEGING

De HEERE maakt duidelijk dat Zijn hand dit alles heeft geleid. De Filistijnen zien het. Helaas keren ze terug naar hun eigen land en naar hun eigen afgoden. Ze maken op een afschrikwekkende manier duidelijk dat wij mensen onbekeerlijk zijn. Het gebed om een verbroken hart is nodig. Zelfs dat is er niet vanzelf.

De HEERE is rechtvaardig. De plagen houden op. Het offer van de spenen en de muizen wordt aanvaard. Veel heerlijker is het offer van de Heere Jezus aanvaard. Wie in Hem gelooft is voor eeuwig verlost, niet door goud of zilver, maar door het kostbare bloed van het Lam Gods.

De mannen van Beth-Semes begrijpen dat de HEERE de ark heeft teruggebracht. Ze danken Hem. Daarin zijn ze ons tot voorbeeld. Vaak bidden we om hulp. Danken we ook als we die hulp hebben ontvangen?

c. De zonde zwaar gestraft (1 Sam. 6: 19 - 7: 1)

UITLEG VAN DE TEKST

Er is iets misgegaan (vers 19). Hoe dankbaar de mannen van Beth-Semes ook waren, hoe zorgvuldig ook met het afnemen van de ark van de wagen (dat mochten alleen de Levieten doen), toch hebben ze een fout gemaakt. Blijkbaar hebben mannen in de ark gekeken. Dat is niet alleen verboden. Dat is m.i. ook niet alleen uit nieuwsgierigheid (hoewel dat ook kan). Blijkbaar waren de mannen bang dat er iets uit de ark was genomen. Dat is, als je er over nadenkt, een teken van wantrouwen. Zou de HEERE, Die de ark heeft teruggebracht, niet ook kunnen waken over de inhoud? De straf is verschrikkelijk. Er sterven zeventig en vijftigduizend man. Hoewel er debat is over de aantallen, blijft het een zware straf. Het volk rouwt over de doden. Het heeft ze ook angstig gemaakt (vers 20). Als de HEERE zo zwaar tilt aan Zijn heiligheid, wie zal dan bestaan? Tegen wie zal Hij straks optreden? Ze vragen de inwoners van Kirjath Jearim om de ark te

komen halen. Deze geven gevolg aan dit verzoek (vers 1). Ze brengen de ark in het huis van Abinadab en stellen zijn zoon Eleazar aan als bewaarder van de ark.

TER OVERWEGING

De HEERE vraagt vertrouwen. Dat wordt hier geschonden. Iedere Israëliet wist dat hij niet in de ark mocht kijken. Iedere Israëliet kon weten dat de Heere Zijn eigen eer zou bewaken en niet zou toestaan dat er ook maar iets uit ark zou worden gehaald. De HEERE vraagt vertrouwen (geloof). Het is goed als we daarover doorspreken met de kinderen. Vertrouwen wij in Hem?

Wanneer Hij wordt gewantrouwd, reageert de HEERE met toorn. Dat gebeurde in het paradijs, toen Eva de slang geloofde en de HEERE niet. Deze vertrouwensbreuk heeft zware gevolgen. Ook hier, als velen sterven vanwege dit wantrouwen. Het is

heel moeilijk om uit te leggen aan de kinderen waarom dit zoveel levens heeft gekost. Tegelijk mogen we zeggen dat de HEERE niet onrechtvaardig handelt. Alleen de ziel die zondigt, zal sterven (Ez. 18: 1v).

De mannen van Beth-Semes zijn nu bang voor de HEERE. Dat is terecht wanneer we in zonden leven en in zonden blijven. Dan moeten we vrezen. Er is ontkoming in de Heere Jezus. Wie tot Hem vlucht, hoeft niet meer te vrezen. Dat offer neemt alle zonden weg.

GELOOFSLEER

- Het is goed om met de kinderen door te spreken over Gods rechtvaardigheid en Zijn oordeel. Wij hebben tijdelijke en eeuwige straf verdiend. De enige wijze om daaraan te ontkomen is door het geloof in Jezus Christus (Heidelbergse Catechismus, zondag 2-7).

